

Jaarverslag Campina Energie 2020

In 2021 vierde Campina Energie zijn zesde verjaardag. We zijn dus nog een jonge coöperatie, maar wel een erg dynamische, zoals mag blijken uit dit jaarverslag.

Als we op die zes jaar terugblikken dan blijkt dat de start van onze coöperatie zich situeert in het jaar waarin de dringende noodzaak aan een wereldwijde energietransitie hoog op de agenda kwam:

Tijdens de eenentwintigste klimaatconferentie (COP21) van de Verenigde Naties in Parijs, eind 2015, bereikten de bijna 200 deelnemende landen overeenstemming over een bindend klimaatakkoord. Daarmee moet de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂, worden teruggedrongen en de opwarming van de aarde worden beperkt tot maximaal 2 graden, met 1,5 graad als streefwaarde.

Campina Energie startte m.a.w. als een burgerinitiatief dat daadwerkelijk opvolging gaf aan deze internationale noodkreet voor concrete klimaatactie. Dat die urgentie evenwel nog niet meteen doordrong in alle geledingen van de Kempense samenleving was evenwel ook een realiteit. Een eerste windturbine project was er vrij snel maar we ondervonden daarna toch wel wat weerstand bij het voorstellen van nieuwe projecten.

In de afgelopen jaren realiseerden we ondertussen onze eerste zonnepaneelinstallaties en won Campina Energie aan geloofwaardigheid en daadkracht.

Met de lancering van de Green Deal in 2019 bevestigde de Europese Commissie de dringende noodzaak om alle zeilen bij te zetten:

Met deze Green Deal moet Europa in 2030 de CO₂-uitstoot met 55 procent terugbrengen ten opzichte van 1990 en in 2050 zou Europa het eerste klimaatneutrale continent moeten worden: de Europese Unie dient dan niet meer bij te dragen aan de opwarming van de aarde door de uitstoot van broeikasgassen. Op 14 juli 2021 heeft de Europese Commissie een groot pakket aan maatregelen gepresenteerd, genaamd 'Fit for 55', waarmee deze doelstellingen behaald moeten worden. Het klimaatpakket bestaat uit een groot aantal wetten en zal de Europese economie en samenleving diepgaand veranderen.

Sinds vorig jaar is er dus een Europees richtinggevend kader en is er Belgische en Vlaamse wetgeving in de maak die de energietransitie concreet maakt, zowel voor overheden, bedrijven, instellingen als particulieren.

In de gesprekken met potentieel geïnteresseerde partners beschikken we daarmee over extra argumenten om projecten inzake hernieuwbare energie samen te realiseren.

De andere kant van dezelfde medaille betekent evenwel dat steeds meer uitdagingen en vragen op ons afkomen. We moeten dus wel een dynamische coöperatie zijn om die groei aan activiteiten te kunnen bolwerken.

Om die reden willen we ons snelgroeiend aantal vennoten bijzonder danken. Samen met hen realiseren we steeds meer projecten en kunnen we steeds meer mensen betrekken.

Maar opnieuw: ook dat brengt uitdagingen met zich mee, hoe meer projecten wij realiseren, hoe meer wij moeten investeren. Die projecten en investeringen zijn op termijn weliswaar een bron van inkomsten, maar die groeien pas met het aantal jaren. Daarom zijn we blij om opnieuw een voorstel te kunnen voorleggen aan de algemene vergadering om een (weliswaar beperkt) dividend uit te keren op basis van de opbrengsten van 2021.

Veel belangrijker is dat Campina Energie afgelopen 6 jaar uitgroeide tot één van de meest actieve actoren in de Kempense klimaattransitie. Wij halen immers tonnen CO₂ uit de lucht, onze vennoten zijn eigenaar van duurzame installaties, ze maken de Kempen minder afhankelijk van externe energiebronnen en verdienen daar nog aan ook.

Dit stimuleert ons enkel om met nog meer vennoten onze boeiende en belangrijke opdracht verder te zetten. De staat van het klimaat is immers ook onze zaak.

Jef Van Eyck, voorzitter Campina Energie cv

Investeringsprojecten

Zon

Eind 2020 produceerden we met 3125 zonnepanelen op 19 installaties in beheer een opbrengst van 937 MWh op jaarbasis. In 2021 konden we de productie van groene stroom door PV installaties meer dan verdubbelen met 1.025 MWh extra. Zo realiseerden we 11 nieuwe projecten in:

- Sporthal Diepvenneke in Vosselaar
- WZC St.Jozef in Wiekevorst /Heist op den Berg
- WZC Heilige Familie in Heist op den Berg
- Brandweerkazerne in Turnhout
- Speelkaartmuseum in Turnhout
- Stadsbedrijven in Turnhout
- Stadsboerderij in Turnhout
- Twerk in Herentals
- Kontoer in Turnhout
- Thomas More Campus in Turnhout
- PFL in Beerse

De installatie bij Thomas More in Turnhout is tot nu toe de grootste met 405 kWp en 910 zonnepanelen. Die op de sporthal Diepvenneke in Vosselaar is dan weer een speciale met 276 lichtgewicht panelen die op het dak gekleefd werden.

In totaal liggen er nu al 5.682 zonnepanelen en produceren we op jaarbasis 1.962 MWh of het equivalent van het energieverbruik van 560 huisgezinnen hetgeen leidt tot een besparing van 880 ton CO₂.

De installaties in Kasterlee en Hoogstraten werden uiteindelijk doorgeschoven naar 2022. Die in Hoogstraten was de eerste waarvoor we via de call groene stroom (het nieuwe subsidie mechanisme) subsidies aangevraagd hebben. Geen eenvoudig proces en met de ervaring van de laatste maanden ook een element dat weer voor vertraging kan zorgen en zeker ook geen garantie op succes is.

Investeringsprojecten

Wind

Dat de Belgische regering op 18 maart 2022 na moeilijke en lange discussies over ons Klimaatbeleid aanstuurt op een snellere behandeling en afwerking van vergunningsbetwistingen door de Raad van State, illustreert hoe de weg naar het plaatsen van windturbines bezaaid ligt met tal van hindernissen. Naast de vergunningskwesaties speelt immers ook nog de leveringstijd van turbine-onderdelen door steeds minder turbineproducenten en het overleg met tal van adviserende instanties.

Ondanks die lijdensweg die telkens moet worden gelopen, werden in 2021 heel wat dergelijke hindernissen opgeruimd voor windprojecten waarbij wij betrokken zijn. Een overzicht van de huidige wind-projecten:

1

Pampero Wind met de 2 windturbines in Turnhout Zuid (bij Bolckmans en Avery Dennison)

- 2021 was een slecht windjaar. De 2 windturbines produceerden een 7.400 MWh elektriciteit waardoor 3.300 ton CO₂ bespaard werd.
- De energieproductie van de twee turbines in 2021 komt overeen met het stroomverbruik van 2.100 gezinnen.

2

Uitbreiding Pampero Wind (Turnhout) met 2 windturbines i.s.m. ontwikkelaar Eneco waarin wij ook weer voor 20% participeren

- De uitbreiding met 1 windturbine van 2,2 MW bij Yepp is gerealiseerd. De turbine werd in de herfst geplaatst en kon reeds in 2021 proefdraaien. Productie is gestart in februari 2022 met een geschatte jaarlijkse opbrengst van 4.965 MWh wat overeenkomt met het verbruik van 1400 gezinnen of een besparing van 2.314 ton CO₂.
- Voor de windturbine bij Philips/Signify werden alle juridische obstakels opgelost zodat eind 2021 kon worden gestart met de nodige voorbereidende werkzaamheden. Ondertussen is de turbine van 3,6 MW geplaatst met een verwachte opbrengst van 7.600 MWh. Verwachte opstart: april 2022.

3

Windturbineproject in Olmen (Balen) met 2 windturbines op gronden van Pidpa i.s.m. ontwikkelaar Elicio. Ook hier zullen we na de opstart voor 20% participeren in de projectvennootschap Wind for Water. Totale capaciteit is 4,7 MW; opbrengst is het equivalent van het gebruik van 3000 gezinnen. Alle obstakels werden in 2021 opgelost en de turbines werd in de winter van 2021 geplaatst. De opstart wordt eind april 2022 verwacht

4

Windturbineproject bij Wienerberger (Absheide) in Beerse met 2 windturbines i.s.m. Eneco

- In 2021 werden de meeste obstakels inzake vergunningen opgeruimd en kunnen de voorbereidingen worden gestart.
- Het worden 2 turbines van 3,6 MW. Verwachte opstart december 2022.

Begin 2022 zullen we hierdoor voor 20% participeren in 6 windturbines (totaal vermogen 14,9 MW), tegen eind 2022 worden dat er 8. Toch een serieus resultaat dat de volgende jaren voor extra inkomsten zal zorgen.

Samen met alle andere Rescoop coöperaties bespreken en onderzoeken we de mogelijkheid om als Rescoop België te participeren in een consortium dat windturbineparken op de Noordzee gaat bouwen.

De federale Minister van Energie wil dat burgers kunnen participeren in dit project en kijkt daarvoor naar de burgercoöperaties. Dit past immers ook in de aanbevelingen van Europa om Burger Energiegemeenschappen te erkennen en te betrekken bij de energietransitie. Ondertussen is Campina Energie zo een erkende Burger Energiegemeenschap. De voorbereidende gesprekken hieromtrent werden opgestart in het najaar van 2021 en moeten leiden naar een concrete realisatie van een windpark op de Noordzee in 2025.

Investeringsprojecten

Warmte

Bij Avery Dennison in Turnhout werd in 2021 gestart met de bouw van de grootste zonnespiegel installatie van Europa. De installatie heeft een vermogen van 2.7 MW (opbrengst 2 GWh per jaar) en zal olie opwarmen tot ongeveer 300°C. Deze warmte zal gebruikt worden voor verschillende bedrijfsprocessen en op die manier het gebruik van fossiel gas verminderen. Het project werd uitgewerkt en wordt uitgevoerd door Azteq. Campina Energie participeert in de projectvennootschap Sunnacalor die hiervoor opgericht werd.

De definitieve oplevering is nu voorzien voor het 4de kwartaal van 2022.

Energiediensten voor de burger

Zonneregio Kempen

Met het project 'Zonneregio Kempen' gaat Campina Energie resoluut voor meer zonnepanelen in de Kempen. Zonneregio Kempen biedt particulieren en bedrijven onafhankelijk advies voor hun zonnepaneelinstallatie en batterijen. Goede afspraken met plaatselijke installateurs zorgen voor degelijke installaties aan scherpe, vooraf bepaalde prijzen.

De campagne Zonneregio Kempen kende in 2020 een vliegende start maar het Grondwettelijk Hof heeft op 1 maart 2021 het principe van de terugdraaiende teller afgeschaft voor nieuwe en bestaande zonnepaneleninstallaties in Vlaanderen. Daardoor bekoelde de interesse voor het plaatsen van zonnepanelen bij heel wat burgers, ook al stelde Vlaanderen een compenserende premie van max. 1500 € in het vooruitzicht. Als gevolg daarvan ontving Zonneregio Kempen een pak minder aanvragen dan oorspronkelijk ingeschat. Uiteindelijk werden er nog een 50-tal installaties geplaatst in 2021 en resulteerde dat in een veel lagere omzet en inkomsten.

BENOregio Kempen

In 2021 startte Campina Energie met BENOregio Kempen. Wij geloven dat de Kempen zonder fossiele energie haalbaar is en dat energiebesparing bij bestaande woningen daarin een speerpunt moet zijn. Deze op individuele burgers gerichte campagne gaat o.a. uit van een kwalitatieve volume-aankoop voor spouwmuurisolatie en hoogrendementsbeglazing, waarin wij de klant volledig begeleiden en ontzorgen. Het traject start met een energiestudie van de woning door onze BENOvatiecoach, gevolgd door een BENOvatie-advies op maat en het verder helpen bij de uitvoering van de verschillende energetische ingrepen.

De uitdaging op dit vlak is erg groot. Tienduizenden gezinnen in even zoveel woningen staan immers voor de opdracht om tegen 2050 (en best zo snel mogelijk) energieneutraal te wonen en leven. Gelukkig gaan meerdere instanties met deze uitdaging aan de slag. Zowel IOK, Stadsregio Turnhout als Campina Energie leveren advies en werken goed samen om de vele aanvraagdossiers op te volgen.

Na een geweldige start in 2021 zijn we voor 2022 reeds op zoek naar een extra BENOvatiecoach om de vele vragen op te volgen.

Omdat het plaatsen van zonnepanelen een onderdeel kan zijn van een renovatieplan verwachten we dat beide campagnes meer op elkaar afgestemd zullen raken.

Samenwerkingsverbanden

Campina Energie werkt actief mee aan Kempen2030

Kempen2030 heeft als doel om van de Kempen een klimaatvriendelijke regio te maken. Een regio met comfortabele, energiezuinige woningen. Daartoe tekenden de 29 burgemeesters van de regio het burgemeestersconvenant.

meer info ➔ <https://www.kempen2030.be>

Campina Energie werkt in dat kader samen aan het project Klimaatmakers en aan gezamenlijke BENOvatie-initiatieven.

Kempenpact 2030

Kempenpact 2030 is een ruim Kempisch samenwerkingsplatform dat dynamiek wil creëren rond verschillende maatschappelijke uitdagingen in onze regio. Samen met een tiental organisaties hield Campina Energie het energieproject KempEnergiek boven de doopvont. Tegen 2030 willen we twee initiatieven realiseren:

- ➔ het Hernieuwbare Energiehuis: een Kempens leer- en beleefcentrum over hernieuwbare energie
- ➔ de Hernieuwbare EnergieCampus: samen met het technisch onderwijs in de Kempen praktijkgerichte opleidingen in hernieuwbare energietechnieken opstarten.

Rescoop Vlaanderen

REScoop.Vlaanderen is de Vlaamse federatie van burgercoöperaties voor hernieuwbare energie. REScoop verenigt burgerinitiatieven die werken volgens de internationaal erkende principes van coöperatief ondernemen (ICA-definitie & principes).

De Klimaatstem van Mensen in Armoede

Een onderzoeksproject dat samen met armoede-organisaties, lokale overheden, welzijnsdiensten en energie-initiatieven aanbevelingen formuleerde naar de verschillende overheden om in de energietransitie aandacht te hebben voor en ondersteuning te bieden aan mensen in armoede.

Communicatie en overleg

Gebaseerd op het vijfde ICA principe en conform het advies van juni 2015 van de Nationale Raad voor Coöperatie (Toepassing van art 1 § 1, 8°: informatieverstrekking en opleiding) organiseerde Campina Energie in 2021 volgende initiatieven:

- We informeerden de eigen coöperanten op regelmatige basis via onze nieuwsbrieven met daarin telkens stand van zaken van de geplande projecten en de daaraan gekoppelde kapitaalsoproepen en via onze website.
- In 2021 werden onze pagina's op sociale media actief ingeschakeld in onze communicatie.
- We lanceerden een nieuwe dienst aan de burgers met ons project BENOregio Kempen
- I.f.v de campagne Zonneregio Kempen en BENOregio Kempen maakten we aparte folders en teksten zowel voor onze vennoten als voor partners die onze communicatie deelden (o.a. IOK - Kempen 2030). We adviseerden particulieren m.b.t. zonnepanelen, batterijen en energetische renovaties. Tevens werden enkele infoavonden georganiseerd over die onderwerpen.
- We organiseerden digitale infovergaderingen voor burgers in de gemeenten waar we via het VEB-contract zonnepaneelinstallaties legden. Daaraan werd steeds een artikel gekoppeld in het gemeenteblad van de betreffende gemeente en enkele persmomenten.
- I.f.v. een samenwerking met Grootouders voor het Klimaat Kempen lanceerden we een gerichte campagne met een nieuwsbrief en affiche die via deze organisatie werden verspreid.

Werking van de coöperatie

- Door de verschillende kapitaalsoproepen in de gemeenten, de algemene kapitaalsoproep van lente 2021 en die voor het Vriendenaandeel groeide het aantal vennoten verder aan tot 1.391 vennoten en het kapitaal tot boven de 3.000.000 euro. Een cumulatief overzicht per 31 december van elk jaar o.b.v. het DAR systeem:

Evolutie aandeelhouders en kapitaal

Jaar	Aandeelhouders	Overlijden	Uitstap	Aandelen	Kapitaal
2017	720			3.170	793.250
2018	765	3		3.218	804.750
2019	828	1		3.648	912.000
2020	1091	1		7.474	1.868.500
2021	1391	2	13	12.376	3.094.000

- Willem Janssens nam eind augustus ontslag maar blijft ons als consultant nog ondersteunen. Dennis Obbels is midden september gestart als nieuwe business developer. Stef Bevers heeft gedurende enkele maanden het Zonneregio Kempen team versterkt maar hij nam begin januari 2022 ontslag. We werken aan zijn vervanging.
- Campina Energie neemt actief deel aan de bijeenkomsten van Rescoop Vlaanderen, de koepel van alle burgercoöperaties en aan de DAR management groep.
- In de coöperatieve werking van Campina Energie zijn de economische en sociale voordelen beperkt. Ze maken als dusdanig ook niet de hoofddoelstelling uit van onze coöperatie. De vennoten wordt de mogelijkheid geboden om via EnergielD het persoonlijk huishoudelijk energieverbruik te monitoren en energiebesparingen te realiseren en hun energieverbruik te vergelijken met vergelijkbare woningen. En alle vennoten kunnen natuurlijk ook gebruik maken van onze energiediensten aan de burger Zonneregio Kempen en BENOregio Kempen.

Financiële resultaten

Voor 2021 hadden we een sterke toename van het resultaat vooropgesteld vooral door de toename van de inkomsten uit de zonnepaneelprojecten. We hadden echter ook hoge verwachtingen van de Zonneregio Kempen inkomsten maar dat is uiteindelijk helemaal anders uitgedraaid. Het opstarten van BENOregio Kempen vroeg bovendien ook wel wat financiële middelen.

Het eindresultaat is dus wel minder dan verwacht maar uiteindelijk hebben we nog een winst van 53.448 euro kunnen realiseren. Het nog overgedragen verlies van vorig jaar kunnen we hiermee dus volledig wegwerken.

Voor 2022 verwachten we een beter resultaat door de verdere toename van de inkomsten uit de zonnepaneelprojecten, de betere resultaten van Zonneregio Kempen en de extra bijdrage van BENOregio Kempen. De nieuwe windturbineprojecten dragen voorlopig nog niet bij aan het resultaat.

Resultatenrekening

	Kosten	31/12/2021	31/12/2020
60	Handelsgoederen		1.490,95
61	Diverse goederen en diensten	92.189,45	54.805,98
62	Bezoldigingen	106.827,01	103.540,07
63	Afschrijvingen	83.161,34	9.876,17
64	Andere bedrijfskosten	2.781,00	2.018,00
65	Financiële kosten	12.244,48	356,21
	Totaal kosten	297.203,28	172.087,38
	Opbrengsten	31/12/2021	31/12/2020
70	Omzet	270.899,32	164.031,38
72	Geproduceerde vaste activa	36.083,20	
74	Andere bedrijfsopbrengsten	2.641,28	2.022,39
75	Financiële opbrengsten	41.027,48	29.065,00
	Totaal opbrengsten	350.651,28	195.118,77
	Winst boekjaar	53.448,00	23.031,39
	Overgedragen verlies vorig jaar	-11.133,97	-34.165,36
	Over te dragen verlies	42.314,03	-11.133,97

Balans

Activa	31/12/2021	31/12/2020
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	3.937,30	
Materiële vaste activa		
installaties, machines, uitrusting	1.664.722,19	556.467,19
meubilair en rollend materieel	3.479,37	2.319,75
Financiële vaste activa	1.771.750,00	861.750,00
Totaal vaste activa	3.443.888,86	1.420.536,94
Vlottende activa		
Handelsvorderingen < 1 jaar	33.784,71	87.908,29
Vorderingen < 1 jaar (BTW)	699,27	387,86
Overlopende rekeningen	17.869,72	
Liquide middelen	650.281,82	390.182,19
Totaal vlottende activa	702.635,52	478.478,34
Totaal van de activa	4.146.524,38	1.899.015,28
Passiva	31/12/2021	31/12/2020
Kapitaal	3.089.500,00	1.864.000,00
Wettelijke reserve	1.100,00	1.100,00
Over te dragen verlies	-11.133,97	-11.133,97
Totaal eigen vermogen	3.079.466,03	1.853.966,03
Schulden		
Schulden > 1 jaar	974.699,61	
Schulden < 1 jaar		
Kredietinstellingen		48,99
Leveranciers	12.532,33	13.814,23
Belastingen en bezoldigingen	26.372,88	31.180,50
Overige schulden	5,53	5,53
Totaal schulden	1.013.610,35	45.049,25
Totaal van de passiva	4.093.073,38	1.899.015,28
Resultaat	53.448,00	